

Międzynarodowy Dzień Walki z Faszyzmem i Antysemityzmem

pamięć o wydarzeniach sprzed 70 lat

Ewa Prończuk

Od początku swego istnienia TSKŻ dba o pamięć o przeszłości. W tym roku, wspólnie z Żydowskim Instytutem Historycznym, Stowarzyszeniem Nigdy Więcej i Fundacją dla Wolności zorganizowało w Warszawie spotkanie poświęcone 70. rocznicy Nocy Kryształowej. Jest to wydarzenie będące fragmentem historii Niemiec, jednak w jego rocznicę obchodzimy Międzynarodowy Dzień Walki z Faszyzmem i Antysemityzmem.

W Błękitnym Wieżowcu, 9 listopada spotkało się blisko sto osób. Gości powitali Eleonora Bergman – dyrektorka ŻIH i Edward Odoner – wiceprzewodniczący ZG TSKŻ. Przybyli m.in. Alfred Längle – ambasador Austrii, Szalom Assaf – konsul ambasady Izraela, Craig Conway z ambasady USA, Andreas Meitzner z ambasady Niemiec, Andrzej Marciniak z MSWiA, Eduard Mühle – dyrektor Niemieckiego Instytutu Historycznego w Warszawie, Krzysztof Jarymowicz – wi-

ceprezes Fundacji dla Wolności. Niestety na spotkanie nie mógł przybyć Bronisław Komorowski – Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, ale skierował do organizatorów list, w którym m.in. napisał: „Pragnę Państwa zapewnić, że rocznicę tę uważam za niezwykle ważną dla powojennej europejskiej tożsamości. [...] Wydarzenia te stały się straszliwym symbolem upadku ideałów, na których ufundowana została nasza cywilizacja. [...] Nie mogąc przybyć na tę ważną uro-

■ Edward Odoner z TSKŻ oraz Eleonora Bergman i Andrzej Żbikowski z ŻIH podczas spotkania poświęconego 70. rocznicy Nocy Kryształowej. Fot. Piotr Piluk

■ *Wolontariusze ze Stowarzyszenia Nigdy Więcej – Katarzyna Skrzypiec i Adrian Ławeczko, rozdawali przechodniom ulotki i kryształowe gwiazdy. Fot. Piotr Piłuk*

■ *Wiolonczelista Wojciech Sławiński i skrzypek Stanisław Dziąg zagraли utwory Bacha, Haendla i Brucha. Fot. Piotr Piłuk*

czystość chciałbym przekazać Państwu podziękowania i zapewnienia, że podziela Państwa przekonanie o konieczności przypomnienia tej rocznicy, jak i że łączę się tego dnia z Państwem w zadumie". Przedstawiciel MSWiA odczytał również list od sekretarza stanu Tomasza Sieniaka, podobnie odnoszący się do rocznicy. Później dr Andrzej Zbikowski z ŻIH w wykładzie o Nocy Kryształowej, zarysował okoliczności ją poprzedzające, sam przebieg i jej następstwa. Potem był koncert smyczkowy w wykonaniu artystów Opery Narodowej – wiolonczelisty Wojciecha Sławińskiego i skrzypka Stanisława Dziąga. W repertuarze znalazły się m.in. utwory Bacha, Haendla i Brucha. Przejmujące wykonanie utworów kompozytorów należących do niemieckiego kręgu kulturowego stanowiło znakomitą oprawę spotkania. W Błękitnym Wieżowcu byli także przedstawiciele Stowarzyszenia Nigdy Więcej – Katarzyna Skrzypiec, Adrian Ławeczko i Wiktor Marszałek, którzy z pomocą dwóch wolontariuszek – Weroniki Grzędowskiej i Marleny Massalskiej przed budynkiem rozdawali przechodniom ulotki o Nocy Kryształowej, przygotowane przez TSKŻ oraz kryształowe gwiazdy z napisami „Never again” i „Nie wieder”, jakie TSKŻ otrzymał od Światowego Kongresu Rosyjskojęzycznych Żydów w Berlinie. Było także czynne stoisko z wydawnictwami stowarzyszenia oraz wystawa fotografii antysemitycznych graffiti w polskich miastach, wykonanych przez Piotra Piłuka – efekt niedawnej współpracy „Słowa Żydowskiego” i Fundacji dla Wolności. Tego dnia odbyło się również drugie spotkanie w warszawskim oddziale TSKŻ, na którym zebrani wysłuchali rozszerzonego wykładu Andrzeja Zbikowskiego. Warszawskie obchody 70. rocznicy Nocy Kryształowej były ważnym wydarzeniem, choć bezpośrednio nie związanym z przeszłością tego miasta. Wspólna organizacja spotkania to także wznowienie współpracy TSKŻ i ŻIH – instytucji powiązanych od początku swego istnienia. ☒

